

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. d)

Psihologie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

I TÉTEL

(30 pont)

Minden feladat esetében írja le a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt. Egy helyes válasz van!

1. Az érzetnek azon minősége mely kifejezi tömörségi fokát és energetikai töltetét:
 - a. az affektív tonalitás
 - b. a tartósság
 - c. a modalitás
 - d. az erősség
2. Egy elődbe leülő galamb, észlelési képe:
 - a. elsődleges
 - b. másodlagos
 - c. reprezentáción alapul
 - d. homályos és pontatlan
3. A képzeti kép kialakul:
 - a. a képzet tárgyával való közvetlen kapcsolat révén
 - b. egy inger közvetett hatása révén
 - c. a képzet tárgyával való közvetlen kapcsolat hiányában
 - d. az inger közvetlen hatása által
4. Azok a szükségletek amelyek az élet folyamán alakulnak ki és az egyén pszichés és társadalmi integritásának biztosításában szerepet játszanak:
 - a. veleszületettek
 - b. negatívak
 - c. elsődlegesek
 - d. másodlagosak
5. Az érzelmi megélésekhez társuló arckifejezés és testbeszéd:
 - a. vegetatív természetű elváltozások
 - b. emocionális kifejezések
 - c. pillanatnyi emóciók
 - d. érzelmek
6. Egy hirtelen és erős zaj reflexszerű irányulást eredményez annak forrása felé. Ebben az esetben a figyelem:
 - a. belső
 - b. önkéntes
 - c. önkéntelen
 - d. posztvoluntáris
7. András képes arra, hogy önbecsülésen alapuló döntéseket hozzon, tudatosan vállalva cselekedeteinek felelősségét. Az akarat tulajdonságainak szempontjából elmondhatjuk Andrásról, hogy:
 - a. független
 - b. kitartó
 - c. gyors
 - d. következetes

8. Darwin evoluției alapelve vagy Einstein relativitás elmélete a kreativitás eredménye, amely:
- inovatív
 - feltaláló
 - produktív
 - teremtő
9. A személyiségstruktúrába mélyen beépülő, erős érzelmi átélést magautánvonó gondolatok, amelyek cselekvésre ösztönöznek, késztetnek, nevezhetjük:
- meggyőződéseknek
 - érdekeknek
 - társ szükségletek
 - vágyaknak
10. A hazafiasság, a következő érzelmi kategóriához tartozik:
- esztétikai
 - erkölcsi
 - kognitív
 - birtokló

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A bal oldali oszlopban a gondolkodás műveletei vannak felsorolva, a jobb oldaliban pedig igaz kijelentések azzal kapcsolatosan. Írja le a vizsgalapra a helyes megfeleltetéseket a bal oszlopban lévő betűk és a jobb oldali oszlopban lévő számok között.

a. Analízis	1. Magába foglalja a tárgyak, személyek, események stb. a hasonlóságainak és különbségeinek kiemelését, egy adott kritérium alapján.
b. Elvonatkoztatás	2. Azt a gondolkodási folyamatot írja le, amely nagy általánossági fokú premiszákból, olyan következtetésekhez jutunk, amelyek általánossági foka nem haladja meg a premiszakét.
c. Összehasonlítás	3. A mentális térben, a tárgy részekre bontása és a részek szerepének meghatározása, az adott tárgy felépítésében.
d. Szintézis	4. Egy osztály, kategória alapvető tulajdonságainak, a kognitív invariánsainak, közös tulajdonságainak, kiemelése.
	5. Az analízis fordított művelete, amely a részeket egységes egésszé rendez.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

A képzelet verbális mechanizmusokat foglal magába. A szó, mint szellemi tevékenység eszköze, lehetővé teszi a gondolatok és reprezentációk szelektív felidézését, áramlását és különböző kapcsolatokban való elhelyezését, a szóban egyaránt megfogalmazott irányadó gondolat függvényében.

A fenti szövegből kiindulva, válaszoljon az alábbi követelményekre:

- Említsen meg két lelki folyamatot/jelenséget, amelyre a szöveg explicit módon utal. **4 pont**
- Pontosítsa három jellemzőjét az 1 pontban megemlített lelki folyamatnak /jelenségnek. **6 pont**
- Alkosson egy példát amelyben szemlélteti a képzelet eljárásainak egyikét. **4 pont**
- Érveljen, hozzávetőlegesen öt sorban, a beszéd közlő (kommunikációs) funkciójának fontossága mellett. **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

A fiatalember megérkezett. Gyönyörű volt. Hosszú fekete fürtök keretezték klasszikus alakját, magas és felhőtlen homloka, nagy szemei- a lélek ezen ablakai azt tükrözték, hogy mögöttük ott van valaki, szelíd és mélabús mosolya volt. Egy régi ikonból kiszálló szentre emlékeztetett, egy fájdalomra predestinált gyermekre, kinek arcáról elkövetkező szenvedéseket lehetett leolvasni.

- Ajánlom magam, Mihai Eminescu.

Igy ismertem meg. Mennyi filozófiai kérdést vitattunk meg azon az éjszakán a tizenhét éves korosztály nem tétozójával! Micsoda lelkesedés! Micsoda vidámság (...) Egy éjszaka a német irodalom, amelyért ő lelkesedett, világába vezetett.

- Ha ennyire szereted a költészetet, írnod is kell, mondtam neki.... Hallottam azt, hogy írt is.

- Igen, írtam.

Következő este ismét találkoztunk. Ez alkalommal Eminescu hallgatag és szomorú volt, nagyon keveset beszélt és az ellentmondás zavarta. Hiába kértem, hogy mutasson új verset, vagy olvassa fel egyiket a már ismertek közül. Korán lefeküdt, és reggel, úgy dél körül, amikor felkerestem még aludva találtam... Most már nem volt zaklatott, sőt vidámabb volt mint tegnapelőtt. Igy ismertem meg, ilyen maradt: jókedvű és szomorú, közlékeny és mogorva, szelíd és durva, a semmivel is elégedett és mindennel elégedetlen, hol mint egy önmegtartóztató remete, hol mint az élet örömeit hajhászó, bújosva az emberek elől és keresvén őket, nemtörődöm, mint egy öreg sztoikus és lobbanékony, mint egy ideges lány. Furcsa keverék! – ami jó egy művésznak, de szerencsétlen egy embernek! (...)

Igy igaz, egy rendetlen, de távolról sem gonosz ember volt. ... Egy túlzottan egyenlőtlen temperamentuma volt, amikor egy szenvedély utolérte, az soha nem látott tortúrát jelentett. Gyakran bizalmasa voltam. A köztisztelőben álló modor egyáltalán nem jellemezte, ezért gyakran szalasztotta el a sikert... Ilyenkor nem volt más, mint rettenetes gyötrelém, megfeszült érzélem, féltékeny kirohanás, amelyek elég tisztán előre láthatóvá tették hogyan fogja végezni ez a felsőbbrendű ember.

Nemes és öreg faj gyermeke, benne zajlott a legmagasabb rendű élet lángja és a faj végső pusztításának csírája közötti végső harc- a zseni és az örült harca.

A harc rettenetes volt. A próbálkozás, a Nirvána felé vezető út, pont olyan fájdalmas volt, mint amilyen ragyogó.

(În Nirvana de Ion Luca Caragiale, În Constituționalul din 20 iunie 1889, ca editorial, semnat C. În Note și schițe, 1892, p. 7. Reprodus în Momente, schițe, amintiri, 1908.)

A fenti szövegből kiindulva, válaszoljon a következő követelményekre:

- A.** Említsen meg, C.G. Jung elmélete alapján Eminescu temperamentumának típusát. Pontosítson a szöveg alapján két gondolatot/kijelentést, amellyel igazolja az adott választ. **6 pont**
- B.** Úgy gondolja, hogy Eminescu művelt ember volt? A szövegrészt felhasználva, pontosítson egy okot, amellyel adott választ igazolja. **4 pont**
- C.** A szöveg pontosítja, hogy Eminescu temperamentumát, a túlzott egyenlőtlenség jellemzi. A szöveg alapján említsen meg két okot amely ezt alátámasztja. **6 pont**
- D.** Hozzávetőlegesen fél oldalas terjedelemben, Allport, G. W. elmélete alapján mutassa be Mihai Eminescu jellemét kiemelve egy kardinális- és két alaptulajdonságát a jellemének. **10 pont**
- E.** Fogalmazzon meg egy érvet, amely cáfolja a következő kijelentést: az emberek többsége tiszta temperamentum típushoz tartoznak. **4 pont**